

15/2006. (IV. 3.) OM rendelet
az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről

TANÍTÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. *Az alapképzési szak megnevezése:* tanító (Primary School Teaching)
2. *Az alapképzési szakon szerorzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:*
 - végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA)
 - szakképzettség:
 - a) tanító,
 - b) nemzetiségi tanító [zárójelben megjelölve a nemzetiségi (horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén) nyelvet, illetve a cigány-roma képzési irányultságot]
 - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
 - a) Primary School Teacher,
 - b) Ethnic Minority (Croatian, German, Romanian, Serbian, Slovakian, Slovenian, Roma) Primary School Teacher
 - választható szakirány: nemzetiségi tanító (Ethnic Minority Primary School Teaching)
3. *Képzési terület:* pedagógusképzés
4. *Képzési ág:* óvodapedagógus, tanító
5. *A képzési idő félévekben:* 8 félév
6. *Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:* 240 kredit
 - 6.1. Az óvodapedagógus, tanító képzési ág közös képzési szakaszához rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit
 - 6.2. A szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 36 kredit
 - 6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit
 - 6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 15 kredit
 - 6.5. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 40 kredit, nemzetiségi tanító szakirányon ebből a nemzetiségi képzés gyakorlati ismeretei legalább 6 kredit
 - 6.6. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szerorzhető minimális kreditérték: 12 kredit
7. *Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:*

A képzés célja olyan pedagógiai szakemberek képzése, akik elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az iskola 1-4. osztályában valamennyi, az 1-6. osztályban legalább egy műveltségi terület, illetve a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvényben meghatározott nem szakrendszerű oktatás oktatási-nevelési feladatainak ellátására, továbbá megfelelő ismeretekkel rendelkeznek a képzés második ciklusban történő folytatásához.

A nemzetiségi szakirányt választó tanítók képesek az 1-6. osztályban a nemzetiségi anyanyelvi nevelésre, az 1-4. osztályban magyar nyelven minden műveltségi terület, valamint a nemzetiségi nyelven oktatott tárgyak tanítására.

Közös kompetenciák az óvodapedagógus, tanító képzési ágban

A hallgatók ismerik:

 - az egyetemes és a magyar nevelés és iskoláztatás történetének jellemzőit;
 - a kisgyermek és a 6-12 évesek fejlődésének pszichológiai sajátosságait;

- Magyarország legújabb kori történetének és társadalmának kérdésköreit;
- az információs és kommunikációs technika használatához szükséges eljárásokat, tudnivalókat.

Az alapfokozat birtokában - a nemzetiségi szakirányt is figyelembe véve - a tanítók

a) a képzés során az ismereteket illetően bizonyították, hogy

- ismerik a társadalom működésének történelmi, eszmei, strukturális és funkcionális összefüggéseit;
- ismerik a hazai közoktatás feladatait és stratégiáját, az 1-6. osztály nevelési, oktatási preferenciáit, a közoktatás tartalmi szabályozásának dokumentumait;
- ismerik a nevelés-oktatás elméletét, a 6-12 éves korosztály differenciált személyiségformálásának folyamatát, tevékenységeit, azok tervezését, módszereit, a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, a családdal való együttnevelés lehetőségeit; a tanulásirányítás módszereit és munkaformáit, az integrált és differenciált oktatás eszköztárát;
- ismerik a személyiségfejlődés és fejlesztés pszichológiai tényezőit, a 6-12 éves gyermekek sajátosságait;
- elsajátították azokat az anyanyelvi és tantárgy-pedagógiai ismereteket, amelyek az olvasás, írás alapkészségeinek a kialakításához szükségesek;
- rendelkeznek a matematika, a természettudományok alapoktatásához szükséges korszerű ismeretrendszerrel, összefüggésekkel, tantárgy-pedagógiai eljárásokkal;
- elsajátították a művészeti neveléshez (ének-zene, vizuális nevelés) szükséges szakismereteket, a 6-10 éves gyermekek auditív és vizuális megismerő, kifejező és alkotó képességeinek fejlesztésével kapcsolatos metodikai eljárásokat;
- ismerik a technika-életvitel-háztartástan oktatásához szükséges ismereteket, metodikai tudnivalókat;
- rendelkeznek az egészséges életmód kialakításához, a testi nevelés oktatásához szükséges tudással, speciális tantárgy-pedagógiai eljárásokkal;
- ismerik a választott műveltségterület oktatásának 1-6. osztályra vonatkozó követelményeit, tartalmi és metodikai összefüggéseit;

b) ismereteik alkalmazását illetően alkalmasak

- az iskolai oktatás 1-4. osztályában - az idegen nyelv kivételével - valamennyi műveltségi terület oktatási-nevelési feladatainak az ellátására, valamint az 1-6. osztályban legalább egy kötelezően választott műveltségi területen az oktató-nevelő munkára;
- az ismeretek önálló kritikus feldolgozására;
- a nyomtatott és elektronikus források, jelek, szövegek, adatsorok, diagramok megértésére és értelmezésére;
- idegen nyelven alapszintű kommunikációra;
- nevelési helyzetek, problémák kritikus elemzésére, konfliktushelyzetek megoldására, problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására;
- a nevelő-oktató munka tervezésére, szervezésére, a tanulási folyamatok irányítására a tanulási alapkészségek, képességek fejlesztésére;
- a 6-12 éves gyermek személyiségének sokoldalú, differenciált fejlesztésére, az alapkészségek és képességek kialakítására;
- előítélet-mentesen a multikulturális és interkulturális nevelésre;
- a tanítási órán kívüli nevelési feladatok ellátására;
- a gyermekek családjával, szűkebb környezetével való együttműködésre;
- önálló továbbtanulással és szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeik fejlesztésére, és olyan új kompetenciák elsajátítására, amelyek segítségével alkalmassá válhatnak az iskolán belül felelősségteljes munkakör vállalására;

c) a szakmai attitűdök és magatartás terén rendelkeznek

- önismerettel, együttműködési készséggel, személyi felelősségérzettel, minőség tudattal, fejlett kommunikációs képességekkel;
- társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel és feladatvállalással;
- a permanens művelődés igényével és képességével;
- az egyetemes emberi és nemzeti értékekkel, az erkölcsi normák tiszteletével, az esztétikai értékek iránti fogékonysággal, környezettudatos magatartással;
- a fenntartható fejlődés igényelte felelősségérzettel;
- egészséges életvitellel;
- sikerorientáltsággal, ugyanakkor saját tevékenységük kritikus értékelésének képességével;
- a csoportban való munkavégzés, a kollegialitás és a hatékony munkaszervezés készségével;
- a másság elfogadásával, toleranciaképességgel.

A nemzetiségi tanítók a fentiekén túl

a) a képzés során az ismereteket illetően bizonyították, hogy

- rendelkeznek magas szintű nemzetiségi nyelvi kompetenciákkal;
- ismerik a nemzetiség történelmét és kultúráját;
- ismerik a 6-12 éves korosztály oktatása, nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvátadási és -fejlesztési stratégiákat;
- rendelkeznek korszerű ismeretekkel a korai kétnyelvűség szakterületén;

b) ismereteik alkalmazását illetően alkalmasak

- elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában az 1-6. osztályban a nemzetiségi anyanyelvi nevelésre, az 1-4. osztályban magyar nyelven minden műveltségi terület, valamint a nemzetiségi nyelven oktatott tárgyak tanítására;
- rendelkeznek a nemzetiségi identitás kialakításához, elmélyítéséhez szükséges gyakorlati készségekkel, jártasságokkal;
- korszerű népiismereti/nemzetiségi tartalmak közvetítésére, képesek e tartalmak 6-12 éves korban történő elsajátíttatására;

c) a szakmai attitűdök és magatartás terén rendelkeznek

- korszerű nemzetiségi műveltséggel, társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel és feladatvállalással;
- az egyetemes emberi és nemzeti, illetve nemzetiségi értékek, erkölcsi normák tiszteletével.

8. A törzsanyag (szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök):

- alapozó ismeretek: 44-55 kredit

társadalomtudományi ismeretek, pedagógia, pszichológia, informatika;

- szakmai törzsanyag: 160-175 kredit, ebből

a) szakmai elméleti modul: magyar nyelv, irodalom és tantárgy-pedagógiája, matematika és tantárgy-pedagógiája, természetismeret és tantárgy-pedagógiája, ének-zene és tantárgy-pedagógiája, vizuális nevelés és tantárgy-pedagógiája, technika-életvitel-háztartástan és tantárgy-pedagógiája, testnevelés és tantárgy-pedagógiája - 81-96 kredit; továbbá differenciált szakmai ismeretek a felsőoktatási intézmény egyedi jellegét adó ismeretkörökből (pl. idegen nyelv, gyógypedagógiai alapismeretek és gyermekvédelem, műveltségterületi vagy egyéb specifikáció) - 10-14 kredit;

b) kötelezően választható műveltségterületi modul: 36-42 kredit

ba) tanító szakképzettség esetén kötelezően választható műveltségi területek: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, ember és társadalom, természetismeret, ének-zene, vizuális nevelés, informatika, technika - életvitel-háztartástan, testnevelés és sport - 21-25 kredit;

bb) nemzetiségi tanító szakképzettség esetén: nemzetiségi nyelv és tantárgy-pedagógia; nemzetiségi ismeretek és tantárgy-pedagógia; nemzetiségi irodalom, gyermekirodalom - 36-42 kredit;

c) szakmai gyakorlati modul: 40-50 kredit

9. Szakmai gyakorlat:

A gyakorlati képzés a 6-12 éves gyermekek tanulásának irányításához, személyiségük fejlesztéséhez szükséges korszerű eljárások, módszerek gyakorlását iskolai környezetben, fejleszti a speciális tanítói képességeket, technikai jártasságokat biztosítja. A gyakorlati képzés fogalmába beleértendő a hallgatók hospitálásai, csoportos és egyéni iskolai gyakorlatai, valamint a pedagógiai és tantárgy-pedagógiai stúdiumok keretében végzett gyakorlatok is. A nemzetiségi szakirányon a szakmai gyakorlat nemzetiségi nyelven, nemzetiségi iskolában folyik.

A 8. félévben a hallgatók intézményen kívüli összefüggő szakmai gyakorlaton vesznek részt, melynek időkerete 8-10 hét, az összes szakmai gyakorlaton belüli kreditértéke 12-14 kredit

10. Idegennyelvi követelmények:

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A nemzetiségi szakirányon és az idegen nyelv műveltségi területen végzettek esetén a záróvizsga letétele a nyelvvizsgakövetelmények teljesítését igazolja.